

Nyheter Offentlighetsloven

Mehl står nesten alene

Justisminister Emilie Mehl (Sp) møter sjeldent sterk motstand fra hele opposisjonen, LO, NHO og flere viktige grupper. Dermed kan regjeringen bli presset til å droppe planene om å stramme inn offentlighetsloven.

Thomas Spence

Forslaget fra Ap- og Sp-regjeringen om å stramme inn retten til innsyn i offentlige dokumenter, sables ned av blant annet presseorganisasjonene, LO, NHO, KS, advokatforeningen og juridiske eksperter.

Sjelden har så mange gitt så kritiske merknader til et lovforslag. Mest alvorlig for regjeringen er at deres egne allierte i LO er blant de sterkeste motstanderne. De mener forslagene vil kunne føre til «unødig hemmelighold av diskusjoner og uenigheter internt i forvaltningen».

- LO ser ikke behovet for endringer. Forslaget gir mindre åpenhet og kan unødig bidra til å skape usikkerhet og mistillit til prosessene i forvaltningen, heter det.

Kjernetroppene imot. Aps kjernetropper, de statsansatte som forvalter loven i det daglige, vender også tommelen rett ned. LO-forbundet NTL, med 55.000 statsansatte medlemmer, frykter at «økt hemmelighold vil kunne gå ut over tilliten til offentlig forvaltning». - NTL er overrasket over at disse endringsforslagene fremmes av en regjering utgått av Sp og Ap, skriver NTL.

Arbeidsgiverorganisasjonen NHO ser på loven som en grunnpilar i et demokratisk samfunn. - NHO støtter ikke forslaget og anmoder om at det forkastes, lyder konklusjonen.

YS-forbundet Delta, med 90.000 medlemmer i offentlig sektor, vil «sterkt advare myndighetene mot å gjennomføre de foreslåtte innsynsbegrensningene».

- **Bør skrote forslaget.** Regjerin-

Justisminister Emilie Enger Mehl høster storm for forslaget om å begrense innsynet i offentlige journaler. Foto: Stian Lysberg Solum, NTB

gen må ha flertall på Stortinget for å få gjennom endringen, men også der er motstanden stor.

Frp, SV og Rødt er imot, og Venstre-leder Guri Melby sier at forslaget «er en katastrofe for pressens arbeid, for folks mulighet til å se politikerne i kortene og for tilliten til norske politikere».

Høyre sitter på vippen og kan avgjøre. De vil ikke konkludere «før regjeringen eventuelt fremlegger en sak for Stortinget». Men Tage Pettersen, som er mediepolitisk talsperson, signaliserer at regjeringen neppe bør satse på at Høyre skal redde dem.

- Med de massivt negative høringsinnspillene som har kommet, forventer jeg at regjeringen skroter hele forslaget. Eller eventuelt gjør store justeringer, sier Pettersen.

Dokumenter kan skjules. Det mest omstridte forslaget er at myndighetene kan holde eksistensen av interne dokumenter skjult for offentligheten. En rekke offentlige institusjoner reagerer mot forslaget. Statsforvalteren i Oslo Viken mener forslaget vil «gå på bekostning av offentleg- lovas formål om blant annet å styrke informasjonsfriheten, tilliten til det offentlige og kontrollen fra allmennheten».

Skattedirektoratet mener at forslaget ikke vil «være i tråd med lovens formål».

Noen få offentlige institusjoner, som Statens helsetilsyn, Rogaland fylkeskommune og Oslo universitetssykehus HF støtter forslaget.

- **Innspillene gjennomgås.** Advokatforeningen mener forslaget

er svakt begrunnet og juridiske eksperter ved institutt for offentlig rett ved Universitetet i Oslo mener forslaget vil «raskt komme i konflikt med sentrale demokratiske og konstitusjonelle verdier».

- Det er derfor vår klare anbefaling av forslaget ikke bør fremmes eller vedtas, hverken i sin nåværende form eller i en bearbeidet form, skriver Akademikerne.

Aftenposten har bedt om intervju med justisministeren. Statssekretær Hans-Petter Aasen (Sp) svarer i en e-post: «Saken har nå vært på høring. Hensikten med å sende saker på høring er å gi interesserte aktører anledning til å gi innspill. Høringsinnspillene blir nå gjennomgått i departementet.»

Fakta. Offentlighetsloven

Offentlighetsloven er en lov som gir alle rett til å se dokumenter i offentlig forvaltning. Det er også et krav om at slike dokumenter skal journalføres.

Det gjør at alle kan følge med på hva slags dokumenter som finnes. Dette kan man for eksempel gjøre på nettjenesten elnnsyn.

Loven har hatt noen unntak. Som at organinterne dokumenter kan unntas helt eller delvis offentlighet. Men det har ikke vært lov å unnta disse fra selve journalføringen.

I praksis har derfor allmennheten, som hovedregel, tilgang til oversikter som gir opplysninger om tittelen på dokumentet, avsender, mottager, journaldato og dokumentdato.

Dette vil regjeringen endre, slik at en rekke dokumenter ikke lenger må journalføres.

LO ser ikke behovet for endringer. Forslaget gir mindre åpenhet.

LO om det nye lovforslaget

Fritt Ords journaliststipend i Oxford

Stiftelsen Fritt Ord lyser ut et halvårig journaliststipend ved Reuters Institute for the Study of Journalism ved universitetet i Oxford, England.

Stipendet er rettet mot norske journalister med minimum fem års journalistisk arbeidserfaring. Studiestart er i januar 2024. Fritt Ord dekker studieavgift, reiseutgifter og et stipend til bo- og levekostnader.

Verdien av stipendet er samlet på ca. 600 000 kroner.

Søknadsfrist: 4. september kl 12

Les mer om utlysningen på frittord.no

Fritt Ord er en allmenntilgjengelig, privat stiftelse. Fritt Ords fremste formål er å verne om og styrke yttringsfriheten og dens vilkår i Norge, særlig ved å stimulere den levende debatt og den uredde bruk av det frie ord.

frittord.no

FRITT ORD